N°. 114.

BREDASCHE COURANT

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Woensdag den 8 Junij 1831.

NEDERLANDEN.

Breda, den 7den Junij.

Van Aardenburg vernemen wij, dat op onze grenzen aldaar een Belgisch hoofdofficier is gekomen, om over de uitlevering van eenige deserteurs te spreken, die zich beklagen van door de Belgen met schijnbare beloften bedrogen te zijn geworden, en niet langer onder hen willen dienen.

— Wij leren in een Antwerpsch blad *l'Escaut* genaamd:

„Wij hebben gisteren gemeld, dat de Hollanders bezig waren, den dijk tegen over Hoboken door te steken; thans bemerken wij hun doel: zij stellen zich, door het verbreken van dezen dijk, en door alle de ommestreken onder water te zetten, in getneenschap met de dijkbreuk die zij te Lillo gemaakt hebben, daardoor worden onze noordelijke batterijen ten eenemale nodeloos gemaakt, en de Hollanders zullen, door middel deser braken, in alle vetligheid, alles, wat zij willen in en uit de Citadel kunnen brengen; daar staat veel water, en de kanonneerboten gaat slechts 8 voet diep, zoodat die daar ruim kunnen vlotten. En daar zouden geene reclamatien tegen deze schending van den wapenstilstand gedaan worden! En deze barbaren zouden ons ongelukkig land alzoo onder onze oogen vernielen!"

l'Escaut gaat op dien vriendelijken toon voort en randt, na de Hollanders braaf te hebben uitgemaakt, zijnen eigen minister van oorlog aan, dien hij met alle straffen bedreigt.

— Te Warschau is, op den 29sten Mei, een berigt wegens de jongste krijgsverrigtingen van het Poolsche leger uitgevaardigd, dat juist niet door duidelijkheid uitmunt, en alleen geschikt schijnt, om de verslagenheid te matigen, welke zich, op het berigt van de nederlaag en den terugtogt des legers, binnen de stad verspreid had. Het bevat wijders niets dan hetgeen reeds bekend is (*zie ons vorig nommer*), op eene verdraaide wijs opgedischt.

— De Engelsche berigten van den 5den hebben niets meldenswaardigs aangebragt.

BELGIE.

Brussel, den 4den Junij.

De honderd een en twintigste zitting van het nationaal congres is heden gehouden. Aan de groote deuren stonden vele gendarmes en agenten van policie in hun uniform, eene sedert den val van het *despotismus* ongewone zaak, en de eerste stap tot een nieuw koningschap, dat nog in de geboorte is. Gisteren zijn, op uit de vergadering gegeven wenken, ettelijke lieden van de tribunes gehaald en naar de gevangenis gebragt. Men mag alzoo vragen wat er van *de vrijheid in alles en voor allen* geworden is, wanneer deze vrijheid aan de wacht der gendarmerie en der zoo geheime als zigtbare policie is toebetrouwd?

Aan de orde van den dag is, na de lezing van een rekest van een zestigtal ingezetenen van Gent, welke tegen de verkiezing van een opperhoofd van den staat in deze oogenblikken protesteren, en van een dergelijk van eenige ingezetenen van Leuven, willende dat de oorlog onmiddellijk aan Holland verklaard zal worden, *de keuze van een opperhoofd van den staat*.

De heer *Seron*, die het allereerst het woord voerde, zeide hoofdzakelijk: „Het fransch gouvernement heeft de kroon voor den hertog *van Nemours* niet durven aannemen; de conferentie had verklaard, dat zij den hertog *van Leuchtenberg* niet zou erkennen en zegt tot u, na u den Prins van Oranje te hebben aanbevolen: „Neem den prins *van Saksen-Coburg*." Het vreemdste dezer geheele zaak is, dat de fransche gezant dit kandidaatschap aanbeveelt en ondersteunt. Ik geloof, dat het fransche ministerie naar eene kwade raadgeefster, de vrees namelijk, luistert en door haar bedrogen zal worden. In weerwil van alle de pogingen der beschaving, kunnen Frankrijk en Engeland nooit lang vereenigd blijven. Daar zal, er gelegenheid toe, Indie, een oorlog, eene grondbeginselen gevoerd geworden. De Russen en Pruisen zullen deel aan genzelven nehmen; de kleine vorsten in Duitschland zullen gesteund worden, wede te doen. Welk vermoeden zal België te [illegible] Ha, wij zegt eigenaar! Ha, wij [illegible] overnemen worden; zullen wij ons [illegible] anders wel oudtrigt ben; door de engelsche diplomatie [illegible] wensche wordt.

„En zelfs, al zouden de zaken anders keeren, dan zouden wij, het is waar, eenen koning hebben, edoch mist het verlies van Limburg en van den linker-oever der Schelde. Antwerpen zou daarbij welvaren, maar Antwerpen is geheel België niet. Daarenboven rekent Holland er op, dat wij zestien een en dertigste gedeelten der schuld zullen betalen, maar dan zullen de helften onzen grond verpletten. Misschien zelfs zouden wij genaakt worden te [illegible], en merkt wel op, dat het volk de Hollanders verdreven heeft, dat van deze beide belastingen ontlasten te worden. Zal zijn gouvernement [illegible] anders zijn het engelsche hebben? Antwoord, neen. Men zegt, maar Frankrijk wil niet, dat de vrede verbroken zal worden; maar, niet wel Frankrijk, echter misschien wel deszelfs ministerie, zal morgen verdrijven. Ik heb tot dus verre geredeneerd in de veronderstelling, dat prins *Leopold* de kroon zou aannemen. Maar ik geloof, dat hij dezelve zal weigeren en denkt dan eens na over hetgeen er geleuren zal, wanneer uwe tweede verkiezing nul en van onwaarde wordt.

„Laten wij ons dan liever bezig houden met de middelen om lasten des volks te verminderen. Meent gij, dat de verkiezing het lijdende volk brood zal verschaffen? En waarom raadplegen wij het Heilig Verbond, wij, die geheel onafhankelijk zijn? Ik wil niet voor den ellende en de onteering mijns lands stemmen; ik zal stemmen voor dien mijner landlieden, welke, met al te devot zijnde, mij, door zijn gezond verstand, zijnen menschlievenden geest en zijne vaderlandsliefde waardig heeft, het welzijn des lands zal bevorderen. Wat onze ministers betreft, daarvan zal ik niets zeggen, zij hebben, binnen weinig tijd, zulke fraaije zaken verrigt, dat ik niet weet, waarom ik hun een overleg zou verwijten, dat geene slechte gevolgen hebben kan dan in zoo verre gij hetzelve zult goedkeuren."

De heer *Rodenbach* verzoekt, uit hoofde zijner blindheid, den heer *de Robaulx*, zijne redevoering te willen voorlezen, dezelve dan: „Het oogenblik is gekomen, mijne heeren, dat het gedrag het oordeel beslissen zal, dat het nageslacht over ons zal vellen. Tot hoe lang zullen wij de slagtoffers zijn van het gezag, dat de londensche conferentie zich over ons aanmatigt? Zij heeft alles aan België gezwigend, en, deze reeds met ons, zeven maanden lang, in een wreed lijden te laten verkwijnen, niet te vreden met de ijselijke ramp, welke op ons heeft doen drukken, heeft zij ons den oorlog verklaard, als een laag volk van plunderaars en brandschatters (*wat zijt gij dunkt, mijnheer de Robaulx?*), in den boezem van geheel Europa laten doen. Wat blijft ons over, ontrent dien machiavellistischen pas te geruken, waarin de Heilig Verbond ons wil houden? Wij moeten die protocollen van 1830 en 1831 van ons afwerpen, verscheuren en met voeten treden. Laat ons hopen, dat de laatsten derzelve deze [illegible], wegens het gevaar dat maatregelen, welke de conferentie zal nemen, zullen inlichten. Vertrouwen in nieuwe onderhandelingen te stellen is even zoo veel als te verklaren, dat wij ons aan den wil van het *Heilig Verbond* willen onderwerpen.

„Wij moeten ons herinneren, zelfde heeren, dat, op de roemrijke dagen van november, omstreeks eenige honderden brave onze dappersten niet hebben kunnen wederstaan. Laten wij ons nogmaals aan die millioenen aansluiten, die edelmoedelijk hunne arm leenen, om de onderdrukking om verre te werpen. Wij heb-

ben geld en volk ingewilligd; de belgische natie ledigt hare zakken in de schatkist; zij wil te wapen eilen; de kadres des legers lopen vol; waarna wordt er nog gewacht, om Maastricht te bevrijden en de citadel van Antwerpen te blokkeren? Indien men mij kon bewijzen, dat wij, door de verkiezing van *Saksen-Coburg*, noch de eer noch het belang van België zouden opofferen; indien men mij kon bewijzen, dat die prins onze fabrijken haar werk zou terug geven, ons den debouché voor onze lijwaden, voor onze staalen, voor onze garens, voor onze messenwerken, voor onze wapenen, ons ijzer en onze steenkolen zou kunnen bezorgen, dan zou ik hem mijne stem geven, want ook ik ben gierig op belgisch bloed. Maar een verward en schrikbarend voorgevoel doet mij denken, dat de prins de kroon niet zal aannemen. Eene weigering komt mij stellig voor, ten minste zonder eene middellijke of onmiddellijke aanneming der ons berovende protocollen. Te vergeefs vleit men zich met de hoop, dat de verkiezing des prinsen van *Saksen-Coburg* de conferentie tot eenige toegefelijkheid zal doen neigen.

» De weigering van den troon door prins *Leopold* zal ons, binnen eenige maanden, tot den oorlog noodzaken, wanneer het vuur van ons leger bekoeld zal zijn en het gure jaargetijde onze vijanden zal begunstigen. Door den onmiddellijken oorlog derhalve moet ons gouvernement zich redden, daardoor alleen mogen wij vrijmannen, natie, staats-ligchaam worden. Tegenwoordig heeft het gevoel van vrijheid de ziel des Belgs doordrongen; hij is met het voor der onafhankelijkheid ten met onwederstaanbare geestkracht bezield; maar zijne dankbaarheid wordt te lang gerekt. Het is meer dan tijd, om de kromme wegen der diplomatie te verlaten, en regtstreeks op het ministerie, indien het onze nationale eer laat bezoedelen en aan de eerloosheid der protocollen de hand leent, in plaats van eene der belgischen volks waardige staatkunde aan te nemen. De oorlog is alzoo eene onvermijdelijke voorwaarde van volksgezindheid, van volks bestaan zelf; een krachtige voorzigtigheid is dringende voorzigtigheid. Laat ons allen Belgen blijven gelijk de Polen Polen zijn en wij zullen, des noodig, allen weten te strijden en voor het vaderland te sterven.

» De zeedijk is nabij vier duizend meeren landen zijn op nieuw met bijna twee duizend meeren onder water gezet en de, sedert eenigen tijd, in onze polders aangerigte schade beloopt meer dan drie millioenen. Onze soldaten, onze vrijwilligers zijn vol vuur en moed, laten wij onze regenten ons grondgebied door het kanon ondersteunen en verdedigen, en, dewijl men er ons toe dwingt, de eerste zijn, een oorlog te beginnen, die misschien geheel Europa zal omvatten, en zullen wij in den strijd moeten ondergaan, dan zal de naam van België, niettegenstaande de wanbegrippen en lage schelpunten zijn dienaangaande, verbreid, aanvaard en geëerbiedigd worden, als dat van mannen, die voor het standaard van vrijheid en beschaving volgen en liever met de wapenen in de hand sterven, dan ons verlagen tot onzelfstandigheid van de vreemde kabinetten bedelen."

De heer *de Robaulx* hield eene lange redevoering tegen de verkiezing van den prins, waarin de volgende zinsneden de meeste belangstelling opwekten:

» Wij hebben nog vergeten melding te maken van een, in de zitting door 14 leden gedaan voorstel, hetwelk echter geen gevolg gehad heeft; maar strekte om eenen inlandschen vorst te kiezen.

— De brusselsche *Courrier* zegt dat de heer *Jamme* heeft den 28sten het voorstel tot de verheffing van prins *Leopold* getekend, op den 2den Junij heeft hij verklaard, altijd tegen dien prins te stemmen, want dat de noodlottige gebeurtenissen van de overgevallen was (*sic*) *que, par la mort* [illegible] van den 3den heeft hij den blinddoek weder aangedaan en ten voordele van den prins gesproken en daarna [illegible] den heer *Jamme* voor [illegible] de oorlog onmiddellijk aan Holland verklaard, [illegible] prins *Leopold* genomen.

Honderd twee en twintigste zitting van het nationaal congres, gehouden op Zaturdag den 4den Junij des jaars 1831, onder het voorzitterschap van den heer de Gerlache.

Zoodra de spreker van verantwoordelijkheid van het ministerie gewaagde, zag men den heer *Gebeau* glimlagchen.

De sluiting der deliberatien van alle kanten gevorderd zijnde, werd na eenige discussien over die stemming, op voorstel van den heer *Ch. de Brouckere*, de eenparige stemming en kwam tot den volgenden dag verschoven.

— De heer *Jamme* heeft den 28sten het voorstel tot de verheffing van prins *Leopold* getekend, op den 2den Junij heeft hij verklaard, altijd tegen dien prins te stemmen, want dat de noodlottige gebeurtenissen van de overgevallen was (*sic*) *que, par la mort* [illegible] van den 3den heeft hij den blinddoek weder aangedaan en ten voordele van den prins gesproken en daarna [illegible] den heer *Jamme* voor [illegible] de oorlog onmiddellijk aan Holland verklaard, [illegible] prins *Leopold* genomen.

Honderd twee en twintigste zitting van het nationaal congres, gehouden op Zaturdag den 4den Junij des jaars 1831, onder het voorzitterschap van den heer de Gerlache.

dendi of hoe men de zaak zal aanleggen; wordt er besloten, dat de verkiezing op dezelfde wijze zal plaats hebben als die van den hertog *de Nemours* op den 28sten Januarij.

De president wijst, bij het lot, acht stem-opnemers aan. Ieder der leden komt zijn stem-billet in de bus steken, de briefjes worden geteld en met het getal aanwezende leden vergeleken.

De *president*: Mijne heeren, daar zijn 196 leden tegenwoordig. De hertog *zijn Saksen-Coburg* heeft 152 stemmen bekomen, de heer *Surlet de Chokier* 14; 19 leden hebben geweigerd hunne stem uit te brengen, een stembillet is nul en van onwaarde *(dat van den baron de Beyts, die mêr den prins gestemd heeft, onder voorwaarde dat hij binnen eene maand de kroon moet aannemen en met geene protocollen te doen hebben, alles op pene van nulliteit)*. — Ik verklaar alzoo

In naam des belgischen volks,

Het nationaal congres decreteert:

Art. 1. Prins *Leopold Georges Christiaan Frederik* wordt tot koning van Belgie geproclameerd, onder voorwaarde van de constitutie aan te nemen, zoo als zij door het nationaal congres is gedecreteerd.

Hij neemt niet verder bezit van den troon, voor dat hij, in den boezem van het congres, den navolgenden eed heeft afgelegd:

» Ik zweer de constitutie en de wetten van het belgische volk te zullen nakomen, de nationale onafhankelijkheid en de integriteit van het grondgebied te zullen handhaven."

De vergadering, daarop bij wijze van ballotage, overgegaan zijnde tot de verkiezing eener commissie van negen leden, om, met den president aan het hoofd, de benoeming van prins *Leopold* tot koning van Belgie naar London over te brengen, werd bevonden, dat tot leden dier commissie waren benoemd de heeren: Graaf *F. de Merode*, *van de Weyer*, abt *de Foere*, graaf *d' Aerschot*, graaf *H. Vilain XIIII*, *Osy*, *Destouvelles*, *Barnaud*, *de Beaulieu*, *Thorn*.

van den 6den Julij.

De Londonsche conferentie heeft een *memorandum*, gedagteekend den 20sten Mei, aan lord *Ponsonby* gezonden, hetwelk hem eergisteren is gewonden. Dit *memorandum* bestaat uit negen artikelen. Zie hier de voornaamste bepalingen van hetzelve.

» Art. 1°. *De conferentie verklaart, bij de protocollen, alle de concessien te hebben uitgeput, die zij België kan doen in zijne belangen; België heeft zich nu slechts te onderwerpen.*

» Art. 2°. *Prins* Leopold, *zoo hij als dusdig echte vorst zulke Belgische Kroon aanvaarden, indien België niet vooraf de protocollen aanneemt en ten uitvoer legt.*

» Art. 3°. *Indien de protocollen niet worden aangenomen, zullen de mogendheden zoodanige maatregelen nemen, als hunne eigene belangen, hunne waardigheid en de veiligheid der aanverwante rijken vorderen.*"

Het is daarenboven zeker, dat de Koning van Holland *weigert, over Luxemburg te onderhandelen* en dat hij zulks ronduit aan sir *Ch. Bagot* verklaard heeft, welke ten laatste heeft moeten erkennen, dat deze weigering gegrond was.

Van den anderen kant wordt ons verzekerd, dat lord *Ponsonby* en de generaal *Belliard* hunne respectieve hoven geschreven hebben, om den de verkiezing van prins *Leopold* aan te kondigen en dat zij uit dien hoofde geoordeeld hebben te Brussel te moeten blijven, zelfs over den bij de protocollen n°. 22 en 24 bepaalden tijd. Lord *Ponsonby* moet gezegd hebben, dat hij tot den 10den te Brussel zou blijven, doch alsdan uit die stad zou vertrekken indien hij geene nieuwe instructien van de conferentie bekwam.

Wij lezen in het parijsche *Journal du Commerce*:

» Wij ontvangen op dit oogenblik van Londen de *officiele tijding* dat *weigering van de conferentie, om dan België en Luxemburg aan Holland op den regter oever der Schelde toe te staan.*" De prins van Saksen-Coburg weigert *stellig* de kroon (1). De courrier die deze tijding heeft aangebragt, is op dit oogenblik naar Brussel onderweg, alwaar hij heden avond (den 4den) zal aankomen. Op deze tijdingen, vallen geene aanmerkingen te maken.

Het is waarschijnlijk, dat het hier boven vermelde *memorandum* tot de door het Fransche Blad vermelde tijding aanleiding heeft gegeven. Uit al, wat wij vernemen, moeten wij te moeten besluiten, dat de minister van oorlog onze troepen formelen last moet geven, om zich op iedere gebeurtenis voorbereid te houden. Het is zeer hoog noodzakelijk, dat wij in Luxemburg op onze hoede te zijn. Gelukkig zou, volgens een ons ter ooren gekomen gerucht, dat geloof begint te krijgen, de Pruisische bezetting van Luxemburg zich eerder genegen voor ons, dan vijandelijk voor de zaak, welke wij verdedigen, betoonen. *(Courrier).*

De vier leden van het congres *(het zelve de 200 stemt en 196 hebben gestemd; zie hierboven)*, welke bij de zitting van den 4den niet tegenwoordig zijn geweest, zijn de heeren *de Robaulx*, *de Thiest*, *de Leeuw* en de majoor *de Bousies*. Beide laatstgemelde hebben zich, uit hoofde van ziekte, wegens hun afwezen verschoond.

— De commissie, belast met de verkiezing van prins *Leopold* aan Londen over te brengen, verzocht morgen ochtend aan Oostende, alwaar eene stoomboot gereed ligt, om haar naar Engeland over te brengen. De heeren *Dahaye* en *Nothomb*, die tot commissarissen special bij de conferentie benoemd zijn, zijn reeds derwaarts afgereisd. De heer *Lehon* had hun de lessen van den Belgischen graaf *d'Aerschot*, leden der commissie, willen toezenden, deze hebben daarvoor bedankt.

— Men heeft opgemerkt, dat, op dondag, toen de verkiezing van den prins van *Saksen-Coburg* had plaats gehad, dezelve te Brussel geïllumineerd zijn geweest, en dat zelfs de bank- en ministerie van Binnenlandsche zaken de avondigen stadig van den regent. Arme *Saksen-Coburg*, gij zult wel een man vinden die de kosten aanneemt, lampions uit Engeland mede te brengen, om voor u terdoen illumineren.

— De heer *Duwivier* is *ad interim* met het ministerie van Binnenlandsche zaken belast.

— De heer *Tielemans*, gouverneur van Antwerpen, is tot gouverneur van Luik en de heer *Ch. Rogier*, lid van het nationaal congres, tot gouverneur van Antwerpen benoemd, ten einde zich reeds naar deze plaats zijner benoeming te verplaatsen.

— Het Hof van assisen alhier heeft, op den 3den dezer, de tweede sessie gehouden in de zaak van de Gentsche [illegible] Dusschuldigden zijn ten getale van vijf [illegible] zitting is de akte van beschuldiging [illegible] zoowel als in die van den 4den, onderscheiden [illegible] Heden worden de debatten voortgezet.

Mengelwerk.

FRAGMENTEN UIT HET *MEMORANDUM* VAN WILLEM V.

V.

(*Vervolg.*)

Vroeger heb ik reeds gezegd, dat Frankrijk op den vredestoel van Europa (het koningrijk der Nederlanden) het oog gevestigd had, als de plek gronds, waarop het eerst de gewenschte wraak tegen de verheffing van *Lodewijk Philips* moest voorkomen, in het geval Europa de *legitimiteit* zoude laten varen, willen verdedigen. Het erkennen van de Fransche dwingelandij, door de vervanging van *Lodewijk Philips* [illegible] vernietigende maatregel, welke, gerekend naar de goede eensgezindheid, die tusschen ons gouvernement en de overige mogendheden van Europa bestaat, moet beschouwd worden, als met gemeen overleg, ten minste niet buiten weten dier mogendheden, gedaan te hebben.

Neerlands Koning erkende daardoor, als het ware, [illegible] dat de Fransche natie verkregen had, naar haren eed [illegible] koning den scepter te ontnemen, en konde dus [illegible] zijn eigen belacht te zijn, daar zijn gezag [illegible] verlies. voor iets zoodanig heb ik [illegible] alleen tijde bedacht geweest ben [illegible] afgelegden eed, en mijn volk heb zoeken gelukkig [illegible].

Het was te verwachten geweest, dat dit zelfde fransche volk hetwelk zoo lief de eerste indrukselen van het gemoed volgt [illegible] hebben aan eenen vorst, die in dien [illegible] de woorden eenen *constitutionneelen koning* [illegible] met er minder een bezeten heeft, zoo als zij er nimmer [illegible] hoofd zullen zien.

Het was te verwachten geweest, dat de overige [illegible] ropa zouden hebben ingezien, dat onze Koning, de [illegible] langen van zijn rijk hair ter zijde zetrende, om het [illegible] van den afgetrochenen vrede, om het behoud van meer [illegible] ten troon, alleen daarvoor maatregelen [illegible] in het begin de meer en meer toenemende gisting in [illegible] zijn rijk met [illegible] te aanschouwen, steunende op [illegible], op de regtvaardigheid zijner zaak, en in tijd van nood [illegible] zijner bondgenooten; — het was te verwachten geweest [illegible] ik, dat ook die bondgenoten [illegible] gekozen hadden; — doch het [illegible] *Alles moet te viel t'aidera.*"

Toen het gerucht [illegible] gebarsten, toen ons leger door de afschei-

---

(1) Wij behoeven onze lezers wel niet te doen opmerken, dat de prins *van Saksen-Coburg* geene kroon stellig kan weigeren, die hem zelfs op dit oogenblik nog niet aangeboden kan zijn. Dat de prins zich echter stellig verklaard heeft dezelve niet te zullen aannemen, zoo zij hem aangeboden wierd, is hoogstwaarschijnlijk.

ding der Zuid- [illegible] als geheel uit elkanderen gerukt, toen de nood tot eene verbinding kelijke hoogte gestegen was, beschuldigden velen [illegible] ling, en het gouvernement, den Prins van *Oranje*, den Prins *Frederik*, en andere bevelhebbers, (van wie niet [illegible] te hebben), de geheele oorzaak der zaak uit [illegible] wenden. De tijd en de geschiedenis zullen echter [illegible] helderen, en vele beschuldigingen zullen door de overtuiging [illegible] den ingetrokken, wanneer het gordijn zal zijn weggeschoven, [illegible] hebben. Niet dat [illegible] alhier te ontwikkelingen [illegible] zou [illegible] en mijne overtuiging [illegible] deze verhandeling [illegible] een [illegible] stuiting [illegible] zaken en hooge personen in het oog [illegible] eenen anderen kleur te doen aannemen, zal ik, door mijne [illegible] verhoging [illegible] vijzen, waartoe deze, en reeds voorafgegane *feiten* [illegible] ren, altijd het [illegible] vroeger [illegible] mijne [illegible] zal men, zoo ik hoop, begrepen hebben, en [illegible]

De niet schielijk opvolgende erkenning van het nieuw fransch gouvernement [illegible] vrees [illegible] [illegible] [illegible]